

Miljøministeriet

mim@mim.dk
Kopi til jacbe@mfvm.dk
og dahmo@mfvm.dk

Dato: 12. februar 2021

DANMARKS
BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Telefon 57 86 54 70

Telefontider
man-tor: 9.00-14.00

E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

CVR 60997314

Vedr. Etablering af naturnationalparker m.v. Journalnummer 2020-5425

Med henvisning til høring af 15. januar 2021 fremsender Danmarks Biavlerforening hermed bemærkninger til forslagene.

Vi skal indledningsvis udtrykke vores opbakning til større beskyttelse af naturen. Vi registrerer på flere måder i vores forening, at miljøet er en udfordring for bierne. Det være sig bl.a. manglende redepladser, forekomst af pesticider og manglende variation i fødegrundlag. Vi har gennem længere tid forsøgt at gøre opmærksom på disse udfordringer.

Den uafhængige, internationale organisation IPBES lavede i 2016 en rapport¹ som konkluderede, at de væsentligste årsager til biernes tilbagegang på globalt plan er:

- Mangel på levesteder, føderessourcer og redepladser, som følge af øget landbrug og bydannelse.
- Intensiv landbrugspraksis, med større og større marker, samt udbredt brug af pesticider.
- Invasive arter, patogener og klimaændringer kan påvirke alle bier.

I Danmark betragtes de største problemer for vilde bier²:

- Tab af naturlige levesteder, hvor markskel, hegn og randzoner er nedlagt, hvilket har ført til at mange redesteder og blomstrende planter er gået tabt.

¹ IPBES 2016. The assessment report of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on pollinators, pollination and food production. S.G. Potts, V. L. Imperatriz-Fonseca, and H. T. Ngo, (eds).

² Dupont m.fl. En fælles front for vilde bier og honningbier. Politiken 24/8 2019

- I tilbageblevne hegn har nedfald af kvælstof fra atmosfæren og gødskning af nabomarker fremmet græsser og andre planter der ikke bidrager med føde til bierne.
- Ukrudtsmidler har sprøjtet blomster væk fra mark, skel og haver.
- Mange bekæmpelsesmidler har også negativ effekt på bier.

På den baggrund finder vi det positivt, at der i forslaget lægges op til, at områder forvaltes med natur og biodiversitet som hovedhensyn. Honningbierne er naturligt hjemmehørende i Danmark. De hører oprindeligt til i naturskoven og er kommet til Danmark, da skoven indvandrede efter den sidste istid. Bestanden af honningbifamilier i naturskoven var lav, men vi kender ikke helt bestandstætheden. I naturskove andre steder finder man typisk omkring én bifamilie pr. km².

En del af den danske natur er i virkeligheden et kulturlandskab. Specielt hederne, som ville gro til, hvis de ikke blev påvirket af menneskets aktivitet, direkte eller indirekte. På hederne har man holdt honningbier gennem hundredvis af år. Også i dag flytter biavlere deres bier på lyng i lyngens blomstringsperiode. I denne periode er der et stort fødegrundlag for såvel honningbier som øvrige bestøvere. Meget større end det var i naturskoven.

Der er uenighed blandt forskere om, hvor betydningsfuld konkurrence mellem honningbier og andre bestøvere er, og om hvor ofte konkurrence optræder. Nogle debattører bruger et forsigtighedsprincip som argument for at forbyde opstilling af honningbier i naturområder. Her tages der bare ikke hensyn til, at man i virkeligheden løber en stor risiko ved at fjerne honningbierne fra økosystemer, hvor de har en meget vigtig rolle. Honningbierne trækker specielt på masseblomstrende planter, hvor der er store mængder af føde. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, om der overhovedet er nicheoverlap mellem honningbier og andre bestøvere, for at der kan opstå konkurrence. Det skal i den forbindelse præciseres, at der i forvejen er en meget klar regulering af, hvor og hvordan der må etableres bigårde på offentlige arealer.

Honningbien er uden sammenligning den vigtigste bestøver i både dyrkede områder og i naturområder³, hvis man ser på mængden af planter der bliver bestøvet af insekter. Der findes plantearter, som er mere afhængige af andre arter af bier. Det er vist, at bestøvningen nogle gange forbedres, hvis der er flere forskellige bestøvere til stede. Derfor er det uden tvivl vigtigt at forbedre forholdene for såvel honningbier som øvrige bestøvere.

³ Hung m.fl. 2018 The worldwide importance of honey bees as pollinators in natural habitats. Proc R Soc B 285: 20172140

På den baggrund finder vi det betænkeligt at det i forslaget anføres:

“Endvidere vil der ikke blive holdt husdyr, herunder bier, i naturnationalparkerne af kommercielle hensyn”.

Vi anbefaler at man i stedet for at forbyde hold af bier, arbejder frem efter en hensigtsmæssig og forsigtig vej i dialog med lokale biavlerforeninger. Danmarks Biavlerforening består af mere end 80 lokalforeninger, så der vil være god hjælp at hente overalt i landet. Vi advarer mod den risiko man løber ved at fjerne honningbierne fra et økosystem.

Formuleringen “af kommercielle hensyn” er uklar. Økonomiske overvejelser er ikke noget relevant mål for udviklingen i den biologiske mangfoldighed. Denne udvikling bør måles direkte. Det bemærkes, at store græssere holdt under hegn faktisk er at betragte som husdyr. Derfor er det også forkert at skrive, at man ikke vil holde husdyr i naturnationalparker. Hensigten med at holde husdyr i naturnationalparkerne, det være sig kvæg, får, svin, hjorte, okser, tamkvæg eller honningbier, er netop, at mennesket ønsker at forme “naturen” på en bestemt måde. Resultatet af menneskets formning af “naturen” vil således skulle vurderes gennem præcise og valide iagttagelser og målinger.

Af det fremsendte høringsmateriale fremgår det ikke, hvor fremtidige naturnationalparker skal placeres. Vi må gøre det helt klart, at eksempelvis lyngbiavl er en væsentlig del af biavl i visse dele af Danmark, ligesom lyngbiavl er en væsentlig del af kulturhistorien. Hvis man fjerner muligheden for lyngbiavl i disse områder, fjerner man samtidig grundlaget for biavlerne, hvorved biavl og biavlens bestøvning i disse områder helt eller delvis risikerer at forsvinde. Det samme gør sig gældende i vores arbejde for bevarelse af den brune bi. Områder af Danmark er allokeret til dette formål, og bestemmelsen kan sætte mange års bevaringsarbejde over styr.

På den baggrund finder vi det afgørende, at der i udarbejdelsen af projektbeskrivelsen jf. § 61 d, også skal gennemføres en vurdering af konsekvenser for ovennævnte forhold.

Danmarks Biavlerforening anbefaler på den baggrund:

- at der fortsat bør være mulighed for at holde honningbier i naturnationalparker, men at der laves en vurdering af mængden og om der er særligt følsomme områder med meget lavt fødegrundlag eller meget truede arter, som har et nicheoverlap med honningbier,

der betyder at de kan være udsat for konkurrence.

- at der i hver naturnationalpark etableres et samarbejde med den nærmeste lokale biavlerforening for etablering af en passende bestand af honningbier samt overvågning af bestøverfaunaen.

Såfremt der måtte være yderligere spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Danmarks Biavlerforening

Arne T. Henriksen
Formand

